

ВНОС

ВНИМАНИЕ: Задълженията за ДДС при внос се административират от Агенция „Митници“.

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

Въвеждането на несъюзни стоки на територията на страната (чл. 16, ал. 1 от ЗДДС, изм. – ДВ, бр. 58 от 2016 г.). Необходимо е да се има предвид, че е налице внос на стоки и когато стоката пристига на територията на страната от територията на друга държава членка, ако тази стока все още не е общностна по смисъла на митническото законодателство.

Внос на стоки е и:

- поставянето на стоки под режим свободно обръщение след режим пасивно усъвършенстване;
- въвеждането на съюзни стоки на територията на страната от трети територии, които са част от митническата територия на Европейския съюз (чл. 16, ал. 3 от ЗДДС, изм. – ДВ, бр. 94 от 2010 г., бр. 101 от 2013 г., бр. 58 от 2016 г.);
- всяко друго събитие, в резултат на което възниква митническо задължение.

РЕД НА ОБЛАГАНЕ

ПРИНЦИП: ОБЛАГАНЕ В БЪЛГАРИЯ

- Всяка стока, чиято доставка на вътрешния пазар се облага с ДДС, се облага също така и при внос, като самото ѝ преминаване на границата е **данъчно събитие** за целите на ДДС. Иначе казано, **извършеният внос на стоки по чл. 16 от ЗДДС представлява облагаема доставка.**
- Данъчно събитие: на датата, на която възниква задължението за заплащане на вносни мита на територията на нашата страна, или би следвало да възникне, включително, когато задължението не съществува или размерът му е нула.

Изключение (чл. 16, ал. 5 от ЗДДС, изм. – ДВ, бр. 58 от 2016 г., **бр. 96 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.**): вносът се смята за осъществен, само когато стоките се допуснат за свободно обращение, ако при въвеждане на територията на страната стоките са:

ВНОС

- получили статут на временно складирани стоки;
- поставени в свободна зона или свободен склад;
- поставени под митнически режими – митническо складиране, активно усъвършенстване, временен внос с пълно освобождаване от вносни мита или външен транзит.

Относно започналите митнически процедури преди датата на присъединяване на Република България към Европейския съюз се прилага § 14 от ПЗР на ЗДДС.

<p>Лице-платец на данъка</p>	<p>Лицето, посочено като действителен получател на стоките в декларацията за внос, т.е. вносителят по митническото законодателство. Съгласно §1, т. 38 от ДР на ЗДДС (изм. – ДВ, бр. 94 от 2010 г., бр. 58 от 2016 г.), вносител е лицето-длъжник за заплащане на вносните мита, както и лицето, получило стоки на територията на страната от трети страни или територии, които са част от митническата територия на Европейския съюз.</p>
<p>Изискуемост на ДДС</p>	<p>На датата, на която възниква задължението за заплащане на вносни мита на територията на страната или би следвало да възникне, включително когато задължение не съществува или размерът му е нула (чл. 54, ал. 1 от ЗДДС, изм. – ДВ, бр. 58 от 2016 г.).</p> <p>Когато не възниква задължение за заплащане на вносни мита на територията на страната при внос на стоки по чл. 16, ал. 3, данъчното събитие възниква и данъкът става изискуем на датата, на която се приключват митническите формалности (чл. 54, ал. 2 от ЗДДС, изм. – ДВ, бр. 58 от 2016 г.)</p> <p>Начисленият от митническите органи данък се внася в държавния бюджет по реда и в сроковете, предвидени за заплащане на вносните мита (чл. 60, ал. 1 от ЗДДС, изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., бр. 58 от 2016 г.).</p> <p>Съгласно чл. 90, ал. 1 от ЗДДС, изм. - ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г., в случаите по чл. 16 от закона (при внос на стоки на територията на страната) вносителят на стоки или негов представител по митническото законодателство на Съюза внася ефективно начисления от митническите органи данък в държавния бюджет, както следва:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. по съответната сметка на Агенция „Митници“ за вносни мита,

ВНОС

	<p>данък върху добавената стойност при внос, акциз при внос, глоби, имуществени санкции и лихви;</p> <p>2. чрез виртуално терминално устройство ПОС или чрез терминално устройство ПОС по реда на чл. 4, ал. 3 от Закона за ограничаване на плащанията в брой.</p> <p>Съгласно ал. 3 на чл. 90 от ЗДДС в случаите по ал. 1 на същата разпоредба митническите органи разрешават вдигането на стоките след заплащане или обезпечаване на начисления данък по реда, определен за митническото задължение.</p> <p>Съгласно чл. 60, ал. 2 от ЗДДС, начисленият от митническите органи данък при внос на стоки на територията на страната не може да се прихваща от органите по приходите или от митническите органи с други вземания.</p> <p>В случаите на внос по чл. 16 от ЗДДС под режим „временен внос с частично освобождаване от вносни мита“, начисленият от митническите органи данък се внася в държавния бюджет преди вдигането на стоките (чл. 60, ал. 3 от ЗДДС, ДВ - бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г., ДВ – 105 от 2014 г., ДВ – бр. 58 от 2016 г.).</p> <p>Митническите органи разрешават вдигането на стоките само след заплащането или обезпечаването на начисления данък, освен в случая, когато съгласно закона данъкът се начислява от вносителя (чл. 61 от ЗДДС).</p> <p>Важно! Митническата администрация предоставя на НАП информация по електронен път за приетите митнически документи за внос и получените плащания на данъка при внос в срок до 14 дни от изтичането на всеки календарен месец.</p>
<p>Данъчна основа</p>	<p>Митническата стойност, увеличена със, доколкото вече не са включени в нея (чл. 55 от ЗДДС - изм., ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г., изм. ДВ бр. 105 от 19.12.2014 г. в сила от 01.01.2015 г.):</p> <ol style="list-style-type: none"> данъци, мита, налози и такси, дължими извън територията на страната, и мита, акциз и други такси, дължими при внос на територията на страната (чл. 55, ал. 1, т. 1 от ЗДДС, изм. – ДВ, бр. 58 от 2016 г.); свързани с вноса разходи като комисиона, опаковка, транспорт и застраховка, направени до първото местоназначение на стоките на територията на страната. Данъчната основа се увеличава и с

ВНОС

разходите по превозването на стоките от територията на страната до територията на друга държава членка, когато в документите, съпровождащи стоката е указано, че тя е предназначена за другата държава членка, т.е. стоката се внася в България, но е предназначена за друга държава членка.

При стоки временно изнесени от територията на страната до място извън територията на Европейския съюз за обработка, преработка или поправка под митнически режим пасивно усъвършенстване данъчната основа при обратния внос данъчната основа е стойността на обработката, преработката или поправката, увеличена с разходите по чл. 55, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗДДС.

Съгласно чл. 47, ал. 3 от ППЗДДС (Нова - ДВ, бр. 101 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 24 от 2017 г., в сила от 21.03.2017 г.) при внос на стоки по чл. 16 от закона под режим "временен внос с частично освобождаване от вносни мита" в данъчната основа по чл. 55 от закона се включва пълният размер на определените от митническите органи вносни мита.

Съгласно разпоредбата на чл. 55, ал. 5 от ЗДДС данъчната основа при внос на стоките по чл. 16, ал. 3 от закона се определя по общия ред, т.е. по реда на чл. 26 от ЗДДС, а не по специфичния ред за внос на стоки по чл. 55, ал. 1-4 от ЗДДС. За да се изясни идеята на чл. 16, ал. 3 от ЗДДС, трябва да се изясни, че съществуват страни и територии, които са част от митническата територия на Европейския съюз, но не са част от данъчната територия, така както е определена от Договора за създаване на Европейската икономическа общност (съответно в §1, т. 2 от ДР на ЗДДС). Тези територии са включени в митническата територия на Европейския съюз и следователно стоките, които са с произход от тези територии са общностни стоки за целите на митническото законодателство. За целите на облагането с ДДС, при въвеждането на такива стоки на територията на държава членка е налице внос на стоки, а не ВОП. Данъчното събитие за този внос не възниква заедно със задължението за заплащане на вносни мита, а на основание чл. 54, ал. 2 от ЗДДС, възниква на датата на приключване на митническите формалности. В този аспект, начинът за определяне на данъчната основа, очевидно не може да се формира по общите правила за определяне на данъчна основа при внос (чл. 55, ал. 1 - 4 от ЗДДС), поради което законът регламентира, че тя ще се определя по реда на чл. 26 от ЗДДС, т.е. така както се определя данъчната основа за доставки на територията на страната.

Съгласно т. 72 на §1 от ДР на ЗДДС (ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) „първо местоназначение“ на територията на страната

ВНОС

	<p>по смисъла на чл. 55, ал. 1, т. 2 от закона е мястото, посочено в товарителницата или в друг документ, с който стоките се внасят на територията на страната. Когато това място не е посочено в нито един от придружаващите стоките документи, за първо местоназначение се смята мястото, където стоките за първи път се претоварват от едно превозно средство на друго на територията на страната.</p> <p>Във връзка с определяне на данъчната основа при внос следва да се има предвид становище на Дирекция „Данъчна политика” в Министерство на финансите с изх. №16-05-17/11.03.2014 г. относно определяне на данъчна основа по чл. 55, ал. 1 от Закона за данък върху добавената стойност (ЗДДС) при внос на стоки и на “първо местоназначение” по смисъла на §1, т. 72 от ДР на ЗДДС.</p>
<p>Приложима ставка при внос (чл. 66, ал. 2 от ЗДДС - доп., ДВ, бр. 55 от 2020 г., в сила от 01.07.2020 г. до 31.12.2021 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.)</p>	<p>20 на сто, освен изрично посочените като облагаеми с намалена или нулева ставка на данъка.</p>
<p>Право на данъчен кредит за ДДС, начислен при внос</p>	<p>Прилагане на общите правила относно ползването на правото на приспадане на данъчен кредит.</p>
<p>Обезпечаване на данъка при внос</p>	<p>Когато съгласно митническото законодателство не се изисква или се изисква обезпечаване на митата, данъкът не се обезпечаване в съответствие с определените в митническото законодателство размери и по реда за обезпечаване на митата (чл. 59, ал. 1 от ЗДДС, изм. – ДВ, бр. 58 от 2016 г.).</p> <p>Лице, получило разрешение за управление на съоръжения за митническо складиране по реда на митническото законодателство, е солидарно отговорно с вложителя на стоките в склада за дължимия данък при отклонение на стоките от митническия режим по време на тяхното съхранение в склада (чл. 59, ал. 3 от ЗДДС, изм. – ДВ, бр. 58 от 2016 г.).</p>

Начисляване на ДДС при внос от митническите органи (чл. 48, ал. 1 от ППЗДДС):

Данък при внос на стоки се начислява независимо дали вносителят е регистрирано или нерегистрирано по закона лице.

ВНОС

Не се начислява данък при:

- поставянето на стоки под режим свободно обращение след режим "временен внос с частично освобождаване от вносни мита" - (чл. 48, ал. 3 от ППЗДДС, нова - ДВ, бр. 101 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 24 от 2017 г., в сила от 21.03.2017 г.).
- внос на стоки по чл. 16 от закона под режим "временен внос с частично освобождаване от вносни мита" начисленият от митническите органи данък се внася в държавния бюджет към момента на поставяне на стоките под режима (чл. 48, ал. 4 от ППЗДДС, нова - ДВ, бр. 101 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 110 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г., изм. - ДВ, бр. 1 от 2015 г., в сила от 06.01.2015 г., изм. - ДВ, бр. 24 от 2017 г., в сила от 21.03.2017 г.).

Самоначисляване на ДДС при внос:

В чл. 49 от ППЗДДС се съдържат **специфични разпоредби относно начисляване на данъка от вносителя на стоки, внасяни за изпълнение на инвестиционни проекти**. По-важните от тях са:

- за упражняване на правото на начисляване **по реда на чл. 164, ал. 2 от ЗДДС** вносителят представя пред съответното митническо учреждение, оформящо вноса следните документи:
 1. митнически документ за внос, в която вносителят декларира, че ще ползва специалния ред за начисляване на ДДС – в случаите на внос по чл. 16, ал. 1 и 2 от закона (чл. 49, ал. 1, т. 1 от ППЗДДС, изм. – ДВ, бр. 10 от 2011 г.);
 2. митнически документи за приключване на митническите формалности, в които вносителят декларира, че ще ползва специалния ред за начисляване на ДДС – в случаите на внос по чл. 16, ал. 3 от закона;
 3. заповед на министъра на финансите, издадена на основание чл. 167, ал. 3 от закона (чл. 49, ал. 1, т. 3 от ППЗДДС, изм. – ДВ, бр. 39 от 2008 г., бр. 1 от 2015 г.);
 4. писмена декларация, с която вносителят удостоверява, че към момента на осъществяване на вноса е регистрирано по закона лице и няма изискуеми и неизплатени данъчни задължения и задължения за осигурителни вноски, събирани от Националната агенция за приходите.

Преди осъществяване на вноса митническите органи могат да поискат информация за конкретната доставка по издаденото разрешение от министъра на финансите.

Данъкът се вписва в митническия документ, но не се взема под отчет от митническите органи, които допускат вдигане на стоките, без данъкът да е ефективно внесен или обезпечен, а вносителят има право на приспадане на данъчен кредит. Данъкът се начислява с протокол по

ВНОС

чл. 117, ал. 2 от ЗДДС, който се издава в 15 дневен срок, считано от датата на данъчното събитие по чл. 54 от закона (чл. 49, ал. 4 от ППЗДДС, изм. – ДВ, бр. 39 от 2008 г.).

Отложено начисляване на данък върху добавената стойност при внос (глава двадесета „а“ от ЗДДС – нова, ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от **01.07.2019 г.**):

В тези случаи **начисляването на данъка при внос** може да се извърши **от вносителя**, ако същият отговаря на условията на **чл. 167а от ЗДДС** (чл. 57, ал. 5 от ЗДДС).

ВАЖНО: Отложено начисляване на данък върху добавената стойност при внос се прилага от **01.07.2019 г.**

Условия за отложено начисляване на данък при внос (чл. 167а от ЗДДС)

Отложено начисляване на данък при внос може да се прилага от лице, което към датата на вноса отговаря едновременно на следните условия:

1. извършва внос на стоки, посочени в приложение № 3 към ЗДДС;
2. всяка стока, декларирана в митническия документ за внос, е с митническа стойност, равна на или по-голяма от 50 000 лв.;
3. регистрирано е на основание чл. 96, 97 или чл. 100, ал. 1 от ЗДДС не по-малко от 6 месеца преди извършване на вноса;
4. няма изискуеми и неизплатени публични задължения, събирани от Националната агенция за приходите.

Стоки при вноса, на които може да се прилага отложено начисляване на данъка (приложение № 3 към чл. 167а от ЗДДС)

Глави от Код по КН на ЕС	Описание на стоката
Глава 25	Сол; сира; пръст и камъни; гипс, вар и цимент
Глава 26	Руди, шлаки и пепели
Глава 28	Неорганични химични продукти; неорганични или органични съединения на благородни метали, на радиоактивни елементи, на редкоземни метали или на изотопи
Глава 29	Органични химични продукти
Глава 72	Чугун, желязо и стомана

ВНОС

Глави от Код по КН на ЕС	Описание на стоката
Глава 73	Изделия от чугун, желязо или стомана
Глава 74	Мед и изделия от мед
Глава 75	Никел и изделия от никел
Глава 76	Алуминий и изделия от алуминий
Глава 78	Олово и изделия от олово
Глава 79	Цинк и изделия от цинк
Глава 80	Калай и изделия от калай

Ред за отложено начисляване на данък при внос (чл. 167б от ЗДДС)

Вносителят декларира в подадения митнически документ за внос, че ще прилага отложено начисляване на данък при внос.

Изпълнението на условията по чл. 167а, т. 3 и 4 от ЗДДС се проверява служебно от митническите органи:

- по чл. 167а, т. 3 - чрез проверка в публичната част от регистъра по чл. 94, ал. 1 от закона, на посочената в чл. 169 от закона публична информация;
- по чл. 167а, т. 4 - по реда на чл. 87, ал. 11 от *Данъчно-осигурителния процесуален кодекс*.

Когато вносителят отговаря на условията по чл. 167а от ЗДДС, **митническите органи вдигат стоките, без данъкът да е ефективно внесен или обезпечен.**

Начисляване на данък върху добавена стойност (чл. 57, ал. 6 от ЗДДС)

При отложеното начисляване на данък върху добавената стойност **вносителят** начислява данъка за данъчния период, през който е възникнало данъчното събитие по чл. 54 от ЗДДС, върху данъчна основа, определена по реда на чл. 55 от същия закон, с протокол, като:

- включи **размера на данъка** при определяне на резултата за съответния данъчен период в справка-декларацията за ДДС за този данъчен период;
- посочи **митническия документ за внос** и отрази размера на данъка в дневника за продажбите за съответния данъчен период.

Вносителят начислява данъка с **протокол** по чл. 117, ал. 2 от ЗДДС (чл. 81, ал. 1, т. 2 от ППЗДДС).

Право на приспадане на данъчен кредит

ВНОС

За самоначисления от вносителя данък върху добавената стойност за осъществения от него внос същият има право на данъчен кредит при условията на глава седма „Данъчен кредит“ от ЗДДС.

За повече информация виж фиш VIII-П-4

Отсрочено плащане на данъка при централизирано оформяне при внос на стоки

Със ЗИД на ЗДДС, ДВ, бр. 106 от 2023 г., е въведена възможност за отсрочено плащане на данъка при централизирано оформяне при внос на стоки. Отсроченото плащане на данъка се прилага от 01.01.2024 г.

Условия за прилагане на отсрочено плащане на данъка при централизирано оформяне при внос на стоки (чл. 57е – нов, ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.).

Отсрочено плащане на данъка при централизирано оформяне при внос на стоки може да се прилага от данъчно задължено лице, което **притежава разрешение за централизирано оформяне на стоки**, издадено при условията и по реда на митническото законодателство на Съюза и към датата на вноса отговаря едновременно на следните условия:

- **притежава идентификационен номер по чл. 94, ал. 2 от ЗДДС**, издаден в страната, и този номер е вписан в разрешението за централизираното оформяне на стоки;
- **притежава разрешение за отсрочено плащане на вносни мита**, издадено или съгласувано от митническите органи в страната при условията и по реда на митническото законодателство на Съюза.

Деклариране и начисляване на данъка с отсрочено плащане при централизирано оформяне при внос на стоки (чл. 57ж, ал. 1 и 2 от ЗДДС – нов, ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.)

В митническата декларация за централизирано оформяне при внос на стоки се декларират:

1. номер на разрешение за централизирано оформяне при внос на стоки, издадено при условията и по реда на митническото законодателство на Съюза;
2. номер на разрешение за отсрочено плащане на вносни мита, издадено или съгласувано от митническите органи в страната при условията и по реда на митническото законодателство на Съюза;
3. начин на плащане, код „Е“ за отсрочено или отложено плащане съгласно Приложение Б, Дял II от **Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/235 на Комисията от 8 февруари 2021 г. за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2447 по отношение на форматите и кодовете на общите изисквания за данните, някои правила относно наблюдението и митническото учреждение, компетентно за поставяне на стоките под митнически режим** (ОВ, L 63/386 от 23 февруари 2021 г.).

ВНОС

Начисляването на данъка при централизирано оформяне при внос на стоки се извършва от митническите органи, като размерът на данъка се взема под отчет по реда, определен за митническото задължение.

Ред за плащане на данъка при прилагане на отсрочено плащане на данъка при централизирано оформяне при внос на стоки (чл. 57з от ЗДДС - нов, ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.)

Лицето, което прилага отсрочено плащане на данъка при централизирано оформяне при внос на стоки, е длъжно да внесе данъка за съответния период **в срок не по-късно от 16-о число на месеца, следващ месеца на приемането на митническата декларация** по реда на чл. 90 от ЗДДС. Съгласно чл. 90, ал. 1 от ЗДДС (изм., ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.) в случаите по чл. 16 от закона вносителят на стоки или негов представител по митническото законодателство на Съюза внася ефективно начисления от митническите органи данък в държавния бюджет, както следва:

1. по съответната сметка на Агенция „Митници“ за вносни мита, данък върху добавената стойност при внос, акциз при внос, глоби, имуществени санкции и лихви;
2. чрез виртуално терминално устройство ПОС или чрез терминално устройство ПОС по реда на чл. 4, ал. 3 от *Закона за ограничаване на плащанията в брой*.

Освободен е вносът на стоките, посочени в чл. 58 от ЗДДС

Промените, извършени със *Закона за изменение и допълнение на ЗДДС* (ДВ бр. ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) на чл. 58 от ЗДДС основно са свързани с освобождаване от ДДС на вноса на стоки, за които е предвидено освобождаване от мита по *Регламент (ЕО) № 1186/2009 на Съвета от 16 ноември 2009 г. за установяване системата на Общността за митнически освобождавания*. Освобождаванията от ДДС при внос по същество съвпадат с досегашната уредба, като се променя само правното основание. В тази връзка е отменена т. 1 от ал. 1 на чл. 58 от ЗДДС, която именно обвързваше освобождаването от ДДС при внос с освобождаването от мита съгласно приложимите митнически регламенти на Европейския съюз, като изброяването вече става изрично в чл. 58 от ЗДДС в новата му редакция.

Особености:

Съгласно разпоредбата на чл. 58, ал. 1 от ЗДДС освободен от данък е вносът на:

1. стоки, внасяни от:

а) (чл. 58, ал. 1, т. 2, буква „а“ от ЗДДС, изм. - ДВ, бр. 58 от 2016 г.) дипломатически представителства, консулства или членовете на персонала им, които отговарят на условията за освобождаване от мита при внос;

б) Европейския съюз, Европейската общност за атомна енергия, Европейската централна банка, Европейската инвестиционна банка или от органите на Европейския съюз, към които се прилага Протоколът за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз, при ограниченията и условията на този протокол и споразуменията за неговото прилагане или споразуменията за седалищата и при условие, че това не води до нарушаване на конкуренцията;

ВНОС

в) международни организации, различни от посочените в буква "б", признати за такива от публичните органи на приемащата държава, или извършен от членове на такива организации, при ограниченията и условията, установени в международните конвенции за създаване на организациите или в споразуменията за техните седалища (**изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.**);

г) Европейската комисия или от агенция или орган, създадени съгласно правото на Европейския съюз, когато Европейската комисия или такава агенция или орган внасят тези стоки при изпълнението на задачи, възложени им от правото на Европейския съюз в отговор на пандемията от COVID-19, с изключение на внесените стоки, които се използват незабавно или на по-късна дата от Европейската комисия или от такава агенция или орган за последващи доставки срещу възнаграждение (**нова - ДВ, бр. 14 от 2022 г., в сила от 01.01.2021 г.**);

ВАЖНО: Когато Европейската комисия или агенция, или орган, създадени съгласно правото на Европейския съюз, при вноса на стоките по **ал. 1, т. 2, буква "г"** не разполага с писмени документи, удостоверяващи, че вносът на стоките е в изпълнение на задачи, възложени им от правото на Европейския съюз, или стоките ще се използват незабавно или на по-късна дата от Европейската комисия или от такава агенция или орган за последващи доставки срещу възнаграждение, данъкът по вноса става изискуем от Европейската комисия или агенция, или орган, създадени съгласно правото на Европейския съюз (**ал. 16 на чл. 58 от ЗДДС – нова, ДВ - бр. 14 от 2022 г., в сила от 01.01.2021 г.**).

Когато условията за освобождаване при внос, предвидени в **ал. 1, т. 2, буква "г"**, престанат да се прилагат, Европейската комисия или съответната агенция или орган информира страната, че приложеното освобождаване при внос на тези стоки подлежи на облагане с данък при условията, приложими към този момент (**ал. 17 на чл. 58 от ЗДДС – нова, ДВ - бр. 14 от 2022 г., в сила от 01.01.2021 г.**).

2. зъбни протези, внасяни от лекари по дентална медицина или зъботехници, човешки органи, тъкани и клетки, кръв, кръвни съставки и кърма (**изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.**);

3. учебници и учебни помагала по чл. 41, т. 3 от ЗДДС от организациите по чл. 41, т. 1 от същия закон.

Видно е, че само при определени условия и при сравнително ограничени възможности внасяните учебници и учебни помагала са освободени от данък;

4. продукти на морския риболов, извлечени извън териториалните води на Европейския съюз от кораби, когато продуктите се внасят в пристанища в непреработен вид или след съхраняваща обработка за пазарна реализация, преди да бъдат доставени (**изм. - ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.**);

5. стоки, когато вносът е последван от вътреобщностна доставка и когато вносителят представи следните данни:

а) идентификационния си номер по чл. 94, ал. 2;

б) идентификационния номер по ДДС на клиента, за когото се доставят стоките, издаден в друга държава членка, или собствения си идентификационен номер по ДДС, издаден в държавата членка, в която завършва изпращането или превозът на стоките;

ВНОС

в) доказателство, че внесените стоки са предназначени да бъдат превозени или изпратени до друга държава членка по ред, определен с правилника за прилагане на закона (изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.);

Когато вносителят на стоките не се снабди с документите по чл. 53, ал. 2 от закона до изтичането на календарния месец, следващ месеца на възникване на данъчното събитие, данъкът по вноса става изискуем в последния ден от календарния месец, следващ месеца на възникване на данъчното събитие (чл. 58, ал. 2 и 3 от ЗДДС);

6. злато от Българската народна банка;

7. (чл. 58, ал. 1, т. 8 от ЗДДС, изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) въздухоплателни средства и плавателни съдове по чл. 31, т. 7, както и на резервни части за тях;

8. инвестиционно злато;

9. газ чрез система за природен газ или чрез мрежа, свързана с такава система, или захранен от плавателен съд, транспортиращ газ, в система за природен газ или мрежа от газопроводи преди такава система, на електроенергия или на топлинна или хладилна енергия чрез топлофикационни или охладителни мрежи (изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) В тези случаи вносителят следва да представи пред компетентното митническо учреждение лиценз, издаден в съответствие със **Закона за енергетиката**, съгласно който лицето има право да осъществява внос на електрическа или топлинна енергия или природен газ.;

10. официални публикации, издадени под контрола на органите на държавата или територията на износа, на международни организации, публични структури и публичноправни образувания, установени в държавата или територията на износа, и печатни материали, разпространявани в условията на избори за Европейския парламент или в условията на национални избори в държавата, в която печатните материали се издават от чуждестранни политически организации, официално признати като такива в държавите членки, доколкото тези публикации и печатни материали са обложени с данък в държавата или територията на износа и не се ползват от освобождаване от данък при износ (изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.);

11. чистокръвни коне на възраст не повече от 6 месеца, които са родени в трета държава или територия от животно, оплодено в Европейския съюз и впоследствие временно изнесено за раждането (изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.);

12. стоки, които се унищожават или изоставят в полза на държавата по реда на митническото законодателство, както и на безвъзмездно предоставени стоки, които са изоставени и отнети в полза на държавата, с изключение на моторни превозни средства;

13. стоки под митнически контрол, които са унищожени или безвъзвратно загубени поради причина, свързана с естеството на стоките, или поради непреодолима сила;

14. стоки, които са били временно изнесени за ремонт или поправка, ако са изпълнени условията, предвидени в митническото законодателство;

15. стоки, които се връщат от лицето износител при запазване на състоянието, в което са били изнесени, освен нормалното износване при тяхната употреба, когато същите стоки са освободени от вносни мита (чл. 58, ал. 1, т. 17 от ЗДДС, изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г., бр. 58 от 2016 г.) В тези случаи вносителят следва да представи пред

ВНОС

компетентното митническо учреждение протокол или друг документ, доказващ, че стоките са върнати по рекламация за качество или неспазени стандарти;

16. моторни превозни средства, противозаконно отнети или откраднати и за които дължимите вносни мита са възстановени или опростени по реда на митническото законодателство (чл. 58, ал. 1, т. 18 от ЗДДС, изм. – ДВ, бр. 58 от 2016 г.).

17. стоки, за които данъкът се декларира по специалния режим за дистанционни продажби на стоки, внасяни от трети страни или територии, и когато най-късно при подаване на митническата декларация за допускане за свободно обращение е предоставен индивидуален идентификационен номер по ДДС за прилагане на специалния режим (чл. 58, ал. 1, т. 19 от ЗДДС, нова - ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.07.2021 г.).

Съгласно разпоредбата на чл. 58, ал. 14 от ЗДДС (Нова - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) освободен от данък е вносът на стоки **в рамките на разрешения безмитен внос**, когато се внася/внасят:

- стоки на обща стойност не повече от 30 лв. (т. 1 на чл. 58, ал. 14 от ЗДДС). **Важно: Точка 1 на чл. 58, ал. 14 от ЗДДС е отменена - ДВ, бр. 104 от 2020 г., считано от 01.07.2021 г.;**
- получават малки пратки на стоки с нетърговски характер, изпратени от трета страна от физическо лице на друго физическо лице в страната, без последното да е заплащало за тях, на обща стойност до левовата равностойност на 45 евро при условията на *Директива 2006/79/ЕО на Съвета от 5 октомври 2006 г. относно освобождаване от данъчно облагане на вноса на малки пратки стоки с нетърговски характер от трети страни* (т. 2 на чл. 58, ал. 14 - доп., ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.07.2021 г.);
- лично имущество, получено като наследство;
- употребявано лично имущество от физически лица, които преместват обичайното си място на пребиваване в Европейския съюз;
- имущество във връзка с встъпване в брак;
- употребявано домакинско имущество след приключване на временно пребиваване извън Европейския съюз;
- ордени, медали и почетни награди;
- образци на стоки с незначителна стойност;
- подаръци, получени в рамките на международните отношения;
- стоки, предназначени за лична употреба от държавни глави;
- стоки, предназначени за пострадали от бедствия;
- ковчези, съдържащи тела на починали, и урни, съдържащи прах на покойници, както и цветята, погребалните венци и другите предмети за украса, които обикновено ги съпровождат (изм. - ДВ, бр. 101 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.);
- материали за защита на стоки по време на превоз и слама за постилане, фуражи и храни за животни по време на превоз;
- документация;
- учебни принадлежности, учебни пособия и друго домакинско оборудване за ученици или студенти;

ВНОС

- продукти, добити от селскостопански производител от имоти, разположени в трети страни, намиращи се в непосредствена близост до основното място на стопанска дейност на производителя;
- семена, торове и продукти за обработка на почвата и посевите за имот, разположен в непосредствена близост с трета страна, обработван от селскостопански производител, чието основно място на стопанска дейност се намира в съответната трета страна в непосредствена близост до имота;
- видео- и аудио материали от образователен, научен или културен характер, които се предоставят от Организацията на обединените нации или от някоя от нейните специализирани агенции, независимо от тяхното предназначение;
- предмети от колекции и произведения на изкуството от образователен, научен или културен характер, които не са предназначени за продажба и се внасят от музеи, галерии или други институции; освобождаването се прилага само когато стоките са безвъзмездно или ако се внасят възмездно, не се доставят от данъчно задължено лице;
- лабораторни животни и биологични или химически вещества, предназначени за изследвания;
- терапевтични вещества с човешки произход и реактиви за определяне на кръвната група и тъканно типизиране;
- референтни вещества за качествения контрол на медицински продукти;
- фармацевтични продукти, използвани при международни спортни прояви;
- стоки от държавни организации, благотворителни или филантропски организации, получени безвъзмездно от тях;
- стоки от институции или организации, получени безвъзмездно от тях, за подпомагане на слепи лица и други лица с увреждания;
- печатни рекламни материали и предмети с рекламен характер;
- стоки за използване или консумиране по време на търговски изложения или други подобни прояви;
- стоки с цел изпитване, анализиране или проучване;
- пратки, предназначени за организации за защита на авторското право или за защита на правата на индустриалната и търговската собственост;
- издания с туристическа информация;
- гориво и смазочни материали, намиращи се в стандартните резервоари на сухопътните моторни превозни средства и в специални контейнери;
- от упълномощени за тази цел от компетентните органи организации за използване при строителството, поддръжката или украсата на гробища, гробове и паметници на жертви на война от трета държава, погребани в Европейския съюз.

Освободен от данък е вносът от трети територии на стоки, чийто внос от трети страни би бил освободен на основание ал. 15 на чл. 58 от ЗДДС (нова - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.).

Със Закона за изменение и допълнение на ЗДДС (ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 01.12.2008 г.) бяха създадени нови нормативни разпоредби - чл. 58, ал. 4 - 13 от ЗДДС,

ВНОС

регламентиращи по-детайлно освобождаването от данък върху добавената стойност при внос на стоки, внасяни в личния багаж на пътници, както и при внос на стоки, придобити в чужбина от пътници.

Вносът на стоки, внасяни в личния багаж на пътници, който няма търговски характер, е освободен от данък на базата на парични прагове съответно за сухопътни, морски и въздушни пътници, които се определят с правилника за прилагане на закона (чл. 58, ал. 4 от ЗДДС).

Стойността на личния багаж на пътник, който се внася временно или повторно след неговия временен износ, и стойността на лекарствените продукти, необходими за лични нужди на пътника, се освобождават от данък, без да се вземат предвид праговете по чл. 58, ал. 4 от закона.

Съгласно чл. 51а, ал. 2 от ППЗДДС *паричните прагове по чл. 58, ал. 4 от закона* за стоки, различни от стоките, за които се прилагат количествени прагове, до общата собствена стойност на стоките, за сухопътни пътници възлиза до 300 евро или равностойността им в левове. За въздушните и морските пътници паричният праг е до 430 евро или равностойността им в левове. За целите на паричните прагове по чл. 58, ал. 4 от ЗДДС стойността на отделна вещ не може да бъде разделяна (чл. 58, ал. 6 от ЗДДС).

Освободен от данък е вносът на **тютюневи изделия, алкохол и алкохолни напитки, както и вносът на непенливо вино и бира**, внасяни в личния багаж на пътници, който няма търговски характер, *в следните количествени прагове* :

1. цигари - 200 броя за въздушните пътници и 40 броя за останалите пътници;
2. пури - 50 броя за въздушните пътници и 10 броя за останалите пътници;
3. пурети - 100 броя за въздушните пътници и 20 броя за останалите пътници;
4. тютюн за пушене - 250 грама за въздушните пътници и 50 грама за останалите пътници

Това освобождаване не се прилага за пътници на възраст под 17 години (чл. 58, ал. 7 от ЗДДС).

Освободено от данък е горивото за всяко отделно превозно средство на пътници, пристигащи от трета страна или територия, съдържащо се в стандартния резервоар, както и не повече от 10 литра гориво в преносим съд е освободено от данък (чл. 58, ал. 8 от ЗДДС).

Освободен от данък е вносът на стоки, внасяни в личния багаж, и вносът на тютюневи изделия, алкохол и алкохолни напитки, както и вносът на непенливо вино и бира, от екипажи на транспортните средства, използвани за пътуване от трета страна или територия, на базата на *парични и количествени прагове, които са определени в чл. 51а от ППЗДДС* (чл. 58, ал. 11 от ЗДДС).

ВНИМАНИЕ!

Освободен от облагане е вносът на стоки по чл. 58, ал. 1, т. 6 от ЗДДС, когато стоките, предмет на внос, ще бъдат предмет на последваща ВОД и данъкът ще бъде начислен в друга държава членка. Със *Закона за изменение и допълнение на ЗДДС* (ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) е изменена разпоредбата на чл. 58, ал. 1, т. 6 от ЗДДС като същата предвижда в тези случаи, за да бъде освободен вносът на тези стоки, вносителят да представи следните данни:

- а) идентификационния си номер по чл. 94, ал. 2;

ВНОС

б) идентификационния номер по ДДС на клиента, за когото се доставят стоките, издаден в друга държава членка, или собствения си идентификационен номер по ДДС, издаден в държавата членка, в която завършва изпращането или превозът на стоките;

в) доказателство, че внесените стоки са предназначени да бъдат превозени или изпратени до друга държава членка по ред, определен с правилника за прилагане на закона

Това изменение е с оглед противодействие на злоупотреби (например насочване на стоката към вътрешния пазар на държавата-членка на вноса) с този облекчаващ вътреобщностната търговия механизъм. Необходимо е също така представянето на доказателства още при вноса, че стоките са предназначени за друга държава-членка, като реда за представянето им е уреден в правилника за прилагане на закона. В тези случаи вносителят следва да представи пред компетентното митническо учреждение следните документи:

1. копие от удостоверение за регистрация по чл. 104 от закона;
2. (изм. - ДВ, бр. 10 от 2011 г., в сила от 01.02.2011 г.) декларация по образец - приложение № 24;
3. транспортни документи, в които е указано, че стоката е предназначена за друга държава членка.

Митническите органи при извършване на митническите формалности, за да приложат освобождаването, правят проверка за валидност на посочения в декларацията идентификационен номер за целите на ДДС на получателя по последващата вноса вътреобщностна доставка, издаден от друга държава членка (чл. 51, ал. 3 от ППЗДДС, ДВ, бр. 10 от 2011 г., в сила от 01.02.2011 г.).

Разпоредбата на чл. 58, ал. 2 от ЗДДС изисква от лицето да се снабди с документите за удостоверяване на ВОД (чл. 45 от ППЗДДС) до изтичане на календарния месец, следващ месеца на възникване на данъчното събитие за вноса. Ако вносителят не се снабди с документите в посочения срок, считано от последния ден на календарния месец, следващ календарния месец, през който е възникнало данъчното събитие по чл. 54 от ЗДДС данъкът се начислява от вносителя с протокол по чл. 117, ал. 2 от ЗДДС, който се издава в 15-дневен срок.

Разпоредбата на чл. 50, ал. 3 от ППЗДДС предвижда възможност лицето да коригира резултата от начисляване на данъка при внос, в случай че се снабди с необходимите документи след дадения от закона срок. Корекцията се извършва чрез анулиране на издадения протокол, с който е начислен данъка, в 5-дневен срок, считано от датата, на която вносителят се е снабдил с необходимите документи.

ВНИМАНИЕ!

За целите на освобождаването от данък при внос по чл. 58, ал. 1, т. 9 от закона на златните монети, които не са включени в списъка по чл. 160а, ал. 1, т. 3 от закона или в заповедта по чл. 175, ал. 5 от закона, вносителят следва да представи пред компетентното митническо учреждение документ, издаден от управителя на Българската народна банка, с който да удостовери, че са налице едновременно условията по чл. 160а, ал. 1, т. 2 от закона (чл. 51, ал. 6 от ППЗДДС, нова - ДВ, бр. 58 от 2018 г., в сила от 13.07.2018 г.).

ВНОС**ВНИМАНИЕ! Освободен внос по силата на международни договори и внос на стоки от въоръжените сили на чужди държави (чл. 172 от ЗДДС)**

Запазва се освобождаването от данък на вноса на стоки, за които по силата на международни договори, спогодби, споразумения, конвенции или други подобни, по които Република България е страна, ратифицирани и обнародвани по съответния ред, е предвидено освобождаване на вноса от данъци с ефект, еквивалентен на косвен данък, при условие че е получено разрешение от Съвета на Европейския съюз по чл. 396 от *Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност* (чл. 172, ал. 1 от ЗДДС - изм., ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.). В тези случаи освобождаването се извършва въз основа на писмено потвърждение от органа, координиращ изпълнението на договора, до териториалната дирекция в Агенция „Митници“, в състав на която е митническото учреждение, извършило митническото оформяне за всяка конкретна доставка. Съдържанието на писменото потвърждение и редът за освобождаване са регламентирани в чл. 105 от ППЗДДС.

В чл. 172, ал. 2 от ЗДДС е регламентирано освобождаване от данък на вноса на стоки, въведени на територията на страната от командвания/щабове на Организацията на Северноатлантическия договор или от въоръжените сили на други държави, които са страни по Северноатлантическия договор за ползване от тези въоръжени сили или от придружаващия ги граждански персонал, или за снабдяване на техните трапезарии или столови, когато силите участват в общите отбранителни дейности на Северноатлантическия договор на територията на страната и/или на територията на друга държава (чл. 172, ал. 2 от ЗДДС, ДВ бр. 113, в сила от 01.01.2008 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2022 г., в сила от 18.02.2022 г.). Организация НАТО (чрез нейните щабове и командвания) е включена към лицата, ползващи освобождаване от ДДС.

Освободен от данък е вносът на стоки, въведени на територията на страната от въоръжените сили на други държави - членки на Европейския съюз, за ползване от тези въоръжени сили или от придружаващия ги граждански персонал, или за снабдяване на техните трапезарии или столови, когато силите участват в отбранителни дейности на територията на страната и/или на територията на друга държава, имащи за цел изпълнение на дейност на Европейския съюз в рамките на общата политика за сигурност и отбрана, определена в дял V, глава 2, раздел 2 от Договора за Европейския съюз, наричана по-нататък "ОПСО" (чл. 172, ал. 3 от ЗДДС – нова, ДВ - бр. 14 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.).

Редът за прилагането на освобождаването е определен с чл. 106 от ППЗДДС, съгласно който освобождаването по чл. 172, ал. 2 и 3 от ЗДДС се извършва въз основа на формуляр 302 на НАТО, предвиден в съответните процедури за изпълнение на Споразумението между страните по Северноатлантическия договор относно статута на техните въоръжени сили, и формуляр 302 на ЕС, издаден от националните компетентни митнически органи на държава членка или от тяхно име за стоки, които ще бъдат придвижвани или използвани в контекста на военни дейности (чл. 106, ал. 2 от ППЗДДС - изм, ДВ, бр. 55 от 2023 г., в сила от 27.06.2023 г.).

ОПРЕДЕЛЕНИЯ:

Внос с нетърговски характер е вносът, който отговаря на следните условия:

ВНОС

- а) не се извършва редовно;
- б) състои се изключително от стоки за лична или семейна употреба от пътниците или от стоки, предназначени за подаръци;
- в) видът или количеството на стоките не са такива, че да предполагат внос с търговска цел (§ 1, т. 54 от ДР на ЗДДС).

Личен багаж е целият багаж, който пътникът е в състояние да представи на митническите власти при пристигането си, както и багажът, който представя по-късно на същите власти, ако разполага с доказателство, че при отпътуването му този багаж е бил регистриран като придружаван багаж към компанията, отговорна за превозването на пътника. Гориво, различно от посоченото в чл. 58, ал. 8, не се смята за личен багаж (§1, т. 55 от ДР на ЗДДС).

Въздушни пътници и морски пътници са пътниците, пътуващи по въздух или по море, но не с частен развлекателен полет или частно развлекателно плаване (§1, т. 56 от ДР на ЗДДС).

Частен развлекателен полет и частно развлекателно плаване е използването съответно на въздухоплавателно средство или плавателен съд от неговия собственик или от физическото или юридическото лице, което го ползва под наем или по друг начин за нетърговски цели и по-специално за цели, различни от превоз на пътници или на стоки, или предоставяне на услуги срещу заплащане, или за нуждите на държавни органи (§1, т. 57 от ДР на ЗДДС).

ВАЖНО! В случаите на внос по чл. 58, ал. 1, т. 1, б. „г“ от закона начислен данък за данъчни периоди от 1 януари 2021 г. до 18.02.2022 г., за който е приложена данъчна ставка, различна от нулева ставка на данъка, се възстановява на Европейската комисия или агенция или орган, създадени съгласно правото на Европейския съюз, от органите на Националната агенция за приходите по реда на **чл. 128 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс**. Заявленията за възстановяване се подават **до 31 март 2022 г.** включително.